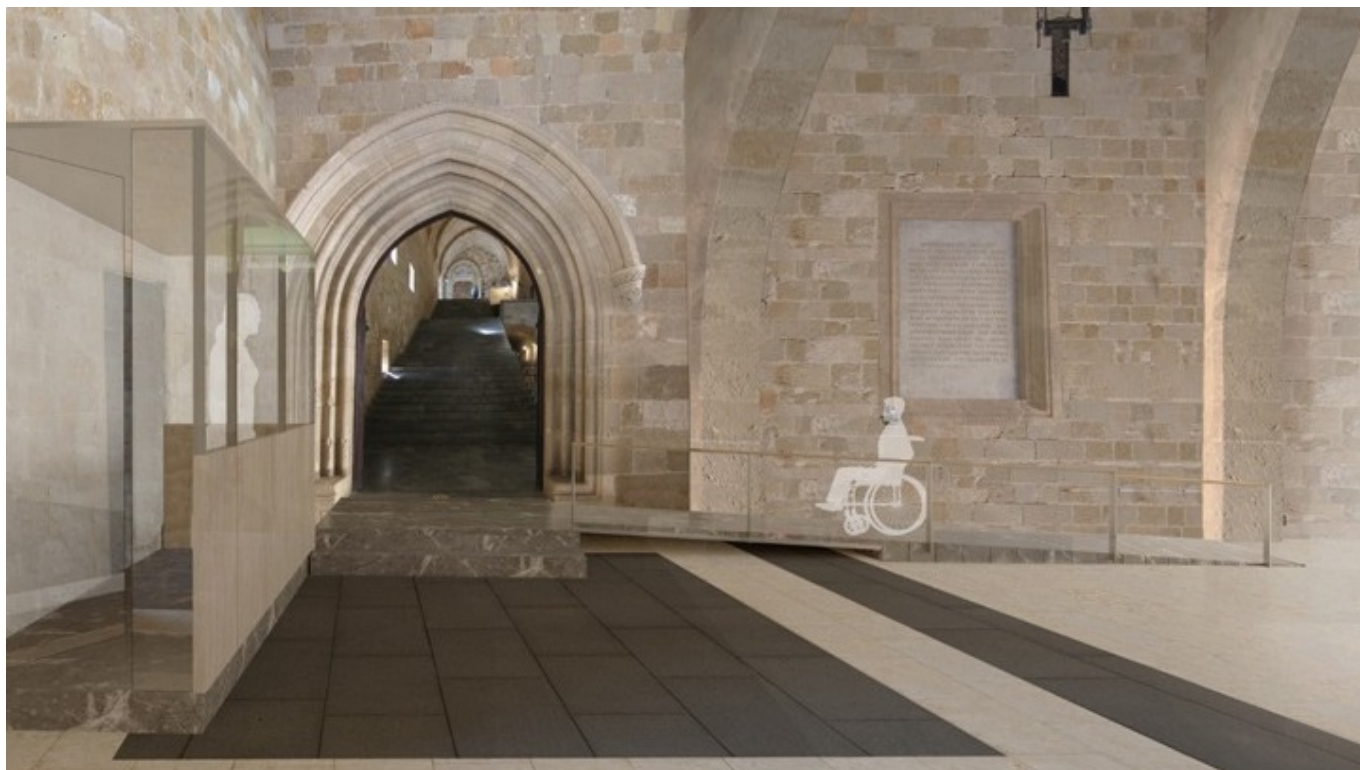

Δρομολογείται η συντήρηση και η ανάδειξη του Παλατιού του Μεγάλου Μαγίστρου στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Υπουργείο Πολιτισμού, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού του για την ανάδειξη της Μεσαιωνικής Πόλης της Ρόδου, δρομολογεί το έργο της προστασίας και της ανάδειξης του Παλατιού του Μεγάλου Μαγίστρου, στη Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου, το οποίο περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO.

Σύμφωνα με τη σχετική ανακοίνωση του ΥΠΠΟ, λόγω της σημαντικότητας του μνημείου, το Υπουργείο Πολιτισμού ανέθεσε στο Πολυτεχνείο Κρήτης την εκπόνηση ερευνητικού προγράμματος για την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, την ερμηνεία της παθολογίας καθώς και την κατάρτιση προτάσεων για την αποκατάσταση του εμβληματικού μνημείου. Στις ερευνητικές εργασίες περιλαμβάνονται η ιστορική τεκμηρίωση των οικοδομικών φάσεων και προηγούμενων επεμβάσεων του μνημείου, αποτύπωση, διερεύνηση σύστασης

υλικών δόμησης, καταγραφή βλαβών και φθορών, έλεγχος στατικής επάρκειας του κτηρίου και προτάσεις δομητικής αποκατάστασης, σε συνάφεια με την αρχιτεκτονική μορφολογία του ως κτηριακό συγκρότημα για την ένταξη νέων χρήσεων στο εσωτερικό αλλά και στους συνδεδεμένους με το παλάτι υπαίθριους χώρους, στην αυλή και στους κήπους. Επίσης, περιλαμβάνονται προτάσεις ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, μελέτη πυρασφάλειας- πυρόσβεσης και προσβασιμότητας ΑμεΑ, στο μεγαλύτερο μέρος των χώρων.

Η υπουργός Πολιτισμού, Λίνα Μενδώνη, δήλωσε: «Η Μεσαιωνική Πόλη της Ρόδου είναι ένα από τα τεράστια συγκριτικά πλεονεκτήματα, όχι μόνο της Ρόδου και της Δωδεκανήσου, αλλά της Ελλάδας. Αποτελεί ένα οικιστικό σύνολο, μοναδικό στην πατρίδα μας, που διασώζεται σχεδόν ακέραιο, με τις οχυρώσεις και την πολεοδομική του οργάνωση, τα δημόσια κτήρια, τους ναούς και τις κατοικίες. Οφείλουμε να επενδύσουμε σε αυτό τον χώρο, που κηρύχθηκε και συμπεριλήφθηκε στα μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο μέλλον για την ίδια την πόλη και τους κατοίκους της. Δεσπόζον και μείζον μνημείο αποτελεί το κτηριακό συγκρότημα του Παλατιού του Μεγάλου Μαγίστρου. Το Υπουργείο Πολιτισμού σε συνεργασία με τη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης εκπόνησαν ένα ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο, μετά τη θετική γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, συνθέτει τον οδικό χάρτη, για μια σειρά έργων αποκατάστασης και ανασχεδιασμού της λειτουργίας του Παλατιού του Μεγάλου Μαγίστρου. Λειτουργικά προβλήματα ανακύπτουν και με την προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρία. Οι επισκέπτες περιορίζονται στην αυλή και σε περιορισμένα σημεία του κτηρίου, ενώ ο ανελκυστήρας παρέχει περιορισμένη πρόσβαση. Παρά την ύπαρξη χώρου υγιεινής για ΑμεΑ, η γενική προσβασιμότητα παραμένει ανεπαρκής. Η προσβασιμότητα των ΑμεΑ στους χώρους του Παλατιού, αλλά και η προσαρμογή των σύγχρονων χρήσεων στο μνημειακό συγκρότημα αποτελεί προτεραιότητά μας. Επίσης, η σύνδεση του μνημείου με το περιβάλλον του είναι περιορισμένη. Το σύνθετο αυτό έργο εντάσσεται στον συνολικό σχεδιασμό μας για την ανάδειξη των μνημείων της Μεσαιωνικής πόλης της Ρόδου. Μέσα από τις στοχευμένες δράσεις και τα έργα, στόχος μας είναι να συμβάλλουμε στη βιώσιμη αξιοποίηση και προστασία του μνημειακού συνόλου. Με την αποκατάσταση και ανάδειξη του Παλατιού, σε συνδυασμό με το έργο της ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου των αρχαίων νεωρίων και των μεσαιωνικών κήπων του Παλατιού, την ένταξη υπαίθριας γλυπτοθήκης στην Περβόλα και τη λειτουργική σύνδεση με τους κήπους του Παλατιού, δημιουργείται ένας ενιαίος και μοναδικός, για τα ελληνικά δεδομένα, επισκέψιμος αρχαιολογικός χώρος στην καρδιά της Ρόδου».

Το Παλάτι του Μεγάλου Μαγίστρου βρίσκεται στο βόρειο άκρο της οχυρωμένης

μεσαιωνικής πόλης της Ρόδου και έχει επηρεαστεί στη διαμόρφωσή του από τη ρυμοτομία της αρχαίας πόλης. Η αρχιτεκτονική σύνθεση χαρακτηρίζεται από ασυμμετρίες και διαφοροποιήσεις στην κατανομή των όγκων, αποτέλεσμα των διαδοχικών οικοδομικών φάσεων. Το συγκρότημα αναπτύσσεται σε τέσσερα επίπεδα ανωδομής (ισόγειο, μεσοπάτωμα, όροφος, δώμα) και τρία επίπεδα υπογείου. Βάσει της έρευνας, ως προς τη χωροθέτηση των υφιστάμενων χρήσεων, στο ισόγειο, γύρω από την αυλή, διατάσσονται χώροι, οι οποίοι δεν έχουν μνημειώδη χαρακτήρα εκτός από τον ναό και τη στοά που διατρέχει την ανατολική πλευρά. Σήμερα, στους χώρους αυτούς αναπτύσσονται χρήσεις, όπως υποδοχή επισκεπτών, έκδοση εισιτηρίων, πωλητήριο, γραφεία, χώρος ελέγχου ασφαλείας, χώροι υγιεινής, αίθουσες περιοδικών και μόνιμων εκθέσεων (ιστορία Ρόδου, μεταβυζαντινές αρχαιότητες), αναψυκτήριο, παρεκκλήσιο. Στο μεσοπάτωμα φιλοξενούνται εργαστήρια συντήρησης της Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου και αρχαιολογικές αποθήκες. Ο κύριος μουσειακός χώρος αναπτύσσεται στον όροφο (*riano nobile*) με περιμετρική πορεία. Εκεί βρίσκονται οι πιο σημαντικοί και μνημειώδεις χώροι του Παλατιού. Φιλοξενούνται η έκθεση «Hermes Balducci rinxit. Ψηφιδωτά δάπεδα από την Κω» και η έκθεση «Από τους Ιωαννίτες στους Ιππότες της Μάλτας». Στο δώμα οι χώροι δεν χρησιμοποιούνται ουσιαστικά, ενώ στο υπόγειο φιλοξενείται τμήμα της μόνιμης έκθεσης για την ιστορία της Ρόδου.

Σύμφωνα με το ΥΠΠΟ, η σύγχρονη λειτουργία του Παλατιού παρουσιάζει δομικά και οικοδομικά προβλήματα που οφείλονται κυρίως στην υγρασία, τις θερμικές καταπονήσεις, την αποδιοργάνωση των κονιαμάτων και τη φθορά των λίθων, στην καταπόνηση από σεισμούς. Ως προς τις υποδομές επισκεπτών, η λειτουργική οργάνωση του Παλατιού είναι αποσπασματική και δεν διευκολύνει την περιήγηση (περιορισμένος αριθμός χώρων υγιεινής σε σχέση με τον υψηλό αριθμό επισκεπτών, με ανεπαρκή κατανομή, μη επαρκής οργάνωση αναψυκτηρίου και πωλητηρίου, ανεπαρκής σήμανση διαδρομών και πληροφοριών, προβλήματα φωτισμού και αερισμού. Η έλλειψη επαρκούς σήμανσης δυσκολεύει την κατανόηση της διαδρομής τόσο προς την έκθεση όσο και προς τους χώρους εξυπηρέτησης. Οι υπηρεσίες βρίσκονται διάσπαρτες, χωρίς να συγκροτούν ενιαία λειτουργική ενότητα, και δεν διευκολύνουν τη συνολική μουσειακή εμπειρία και τη σύνδεση του παλατιού με το φρουριακό συγκρότημα και τους κήπους.

Όσον αφορά στον καθορισμό των χρήσεων σε ένα τόσο σύνθετο μνημειακό συγκρότημα, που εξυπηρετεί πολλαπλές λειτουργίες με κυριότερη τη μουσειακή (ως επισκέψιμο μνημείο-έκθεμα και ως χώρος φιλοξενίας μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων), αυτός προγραμματίζεται να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής μελέτης καθώς πρέπει να ληφθούν υπόψη αρκετές παράμετροι, όπως τα έργα που υλοποιεί

ο ΟΔΑΠ (εφαρμογή ηλεκτρονικού εισιτηρίου, ψηφιακή ξενάγηση, λειτουργία πωλητηρίων και αναψυκτηρίων), οι νέοι κανονισμοί για την ασφαλή και βιώσιμη λειτουργία των Μουσείων (συστήματα ασφαλείας, πύλες ελέγχου, σχέδιο έκτακτης ανάγκης, ενεργειακή αναβάθμιση), τα έργα στον περιβάλλοντα χώρο του Παλατιού που συνδέονται άμεσα με αυτό. Η στρατηγική σχεδιασμού στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστήσεις έχει ως αρχές την αντικατάσταση, ανασχεδιασμό και αναβάθμιση των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ύδρευσης, αποχέτευσης, πυροπροστασίας, θέρμανσης-κλιματισμού-αερισμού, διαμόρφωσης των ανελκυστήρων για χρήση από ΑμεΑ, αντικεραυνικής προστασίας, ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων. Ως προς τον φωτισμό ανάδειξης, προτείνεται ομοιόμορφος γενικός φωτισμός και τονισμός των ιδιαίτερων επιμέρους αρχιτεκτονικών λεπτομερειών.

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ Ε. Μ.

ΦΩΤΟ: ΥΠΠΟ